

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามการรับรู้ของชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในบทนี้จะกล่าวถึงประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ

1. ผู้นำชุมชนใน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 443 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2,316 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน- นักศึกษาในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้นำชุมชนในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จำนวน

443 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน โดยเทียบจากร้อยละ 25 แล้วสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ดังปรากฏตามตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชน

ประชากร	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25
สมาชิกสภาจังหวัด	3	1
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	270	67
สมาชิกสภาเทศบาล	18	4
กำนัน	17	4
ผู้ใหญ่บ้าน	135	34
รวม	443	110

2. ผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2543 ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 2316 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 คน โดยเทียบจากรายชื่อของเครื่องซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970:608) โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 165) ตามระดับชั้นเรียน แล้วสุ่มตามความสะดวก (Convenience random sampling) ดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา

ประชากร	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1	430	62
ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2	465	66
ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3	475	68
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1	460	66
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2	480	68
รวม	2316	330

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการรับรู้ที่มีต่อบทบาท ของผู้บริหาร โรงเรียน ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2537 : 60 - 61) ซึ่งเป็นแบบที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ซึ่งได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ และการศึกษา

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ภายใต้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบคือ การประชาสัมพันธ์ การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของไลเกิร์ต สุรชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคนอื่นๆ 2533 : 77; อ้างอิงมาจาก Likert 1964) ซึ่งมีระดับปฏิบัติงานตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การพิจารณาระดับการปฏิบัติงานในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของ ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน - นักศึกษา ใช้เกณฑ์การประเมิน ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติที่น้อย

คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. ศึกษาขอบข่ายความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 60 – 61) 4 ด้านคือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ปรินิญาณินพธ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
4. สร้างแบบสอบถามโดยใช้ผลการศึกษาจาก ข้อ 1 – 3 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ด้านโครงสร้างและเนื้อหาเพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง
7. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ
8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป พร้อมกับปรับปรุงแก้ไข ข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำผลไปทดลองใช้ (try out) กับผู้นำชุมชนและ ผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา ในโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 50 คน

9. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วยการใช้วิธีแจกแจงค่าที่ (t - distribution) โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25 % และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ได้ทดสอบค่าเฉลี่ยแล้วมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำคะแนนที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) 0.83

10. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเรียบร้อยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย

11. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรอง และแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อไปติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาในอำเภอปากพนังทั้ง 2 โรงเรียน และหน่วยงานหรือสถานที่ทำการต่าง ๆ ที่ผู้นำชุมชนใช้เป็นปฏิบัติงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยจะไปเก็บแบบสอบถามคืน หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 1 สัปดาห์
3. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืนมาตามกำหนด ผู้วิจัยได้ประสานงานโดยตรง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้ส่งแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ภายใน 2 สัปดาห์
4. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืน มาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละเสนอเป็นตารางมีค่าบรรยายประกอบ

2. ข้อมูลบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามการรับรู้ของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวม
3. เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่า t - test
4. เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยหาค่า t – test
5. เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา จำแนกตามอายุ วิเคราะห์โดยหาค่า t – test
6. เปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน – นักศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่า t - test
7. ตอนที่ 3 ข้อเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกตัวเลือกนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน กลุ่มตัวอย่าง

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2536 : 59)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ s = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n = จำนวนคน

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2535 : 54)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะของผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาดัชนี IC โดยใช้สูตร

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC หมายถึงดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึงจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2540 : 117)

2.2 หากค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำกลุ่มละ 25 % และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t

- test

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{S_H^2/n_H + S_L^2/n_L}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2536 : 185)

2.3 หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายชื่อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2536 : 171)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบการรับรู้ของผู้นำชุมชนกับผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้ t – test

แบบ Independent Sample ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

t แทน การแจกแจงแบบ t

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

(บุญชม ศรีสะอาด . 2535 : 173)